

person, lytte til ønsker og særlige forudsætninger. Så bliver behandlingen bedst og mest målrettet.

- ☞ Behandl i øjenhøjde med brugerne. Kommunerne skal informere brugerne og pårørende om muligheder og rettigheder i et sprog og på en måde, som brugerne kan forstå og dermed handle på.
- ☞ Man skal også komme brugerne i møde helt bogstaveligt: Behandlingen skal foregå dér, hvor misbrugerne er. Det kan være væresteder, socialpsykiatriske bosteder eller i folks hjem ude på landet.
- ☞ Der skal meget mere tværfaglighed ind i behandlingen af misbrugere, end Socialministeriets plan lægger op til. Hvorfor er det kun Socialministeriets plan? Hvorfor er den ikke lavet i samarbejde med Sundhedsministeriet, Beskæftigelsesministeriet, Justitsministeriet og Ministeriet for Børn og Undervisning? Når en person med et misbrug skal hjælpes, handler det meget sjældent kun om misbruget. Det handler også om at se på misbrugers sociale baggrund, familieforhold, psykiske og fysiske velbefindende, økonomi, boligsituation og om, hvorvidt vedkommende har en uddannelse eller et job. Hvis man ikke kigger på flere af disse faktorer, risikerer man kun at symptombehandle, og risikoen for et tilbagefald eller forfejlet behandling er stor.
Lige så vel som ministerierne skal samarbejde om retningslinjerne, skal der også ske et samarbejde mellem misbrugsbehandlere, socialrådgivere, læger, hospital, væresteder, pårørende osv.
- ☞ Man skal se mindre sort-hvidt på dét at behandle et menneske med et misbrug. Det overordnede mål behøver ikke altid være et stoffrit liv. Mange af de mest belastede misbrugere ser det scenarie så fjernt fra deres egen virkelighed, at det vil udelukke dem fra at opsøge hjælp. Derfor skal man også gøre det til et mål at opnå et mere værdigt liv med færre skader – selvom man stadig er misbruger.
- ☞ Sidst, men ikke mindst: De nationale retningslinjer skal hvile på evidens eller som minimum fagligt velbegrundet viden. Det er Rådets anbefalinger et eksempel på. ■

Man kan læse resten af anbefalingerne på Rådet for Socialt Udsattes hjemmeside www.udsatte.dk under 'Aktuelt'.

Fra misbrugsudspil til konkrete handlinger

Kommunernes Landsforening ønsker et kvalitetsløft på misbrugsområdet. Derfor har KL udarbejdet en række anbefalinger og konkrete initiativer, der nu skal omsættes til virkelighed.

AF ANNY WINTHER

Der er meget store menneskelige omkostninger ved et for stort forbrug af rusmidler som fx alkohol, heroin og nu hash. De menneskelige omkostninger er ikke kun relateret til den enkelte person, der har et misbrug, men også til dennes familie. Det står derfor klart, at der er behov for en styrket indsats over for mennesker med et misbrug.

Derfor kom KL i december 2012 med et udspil som en del af KL's ambition om at hæve kvaliteten på det samlede misbrugsområde. Udspillet indeholder bl.a. en række anbefalinger til både kommunerne, regionerne og staten.

I forbindelse med udspillet præsenterede KL nogle konkrete redskaber på www.KL.dk, som kommunerne kan anvende i arbejdet med at styrke kvaliteten i misbrugsbehandlingen.

Et af de nyttige redskaber er en klar begrebsafklaring af 'hvad god social misbrugsbehandling er.' I redska-

bet, der er et 'paper' udarbejdet af Center for Rusmid-
delforskning, gives der både et godt overblik over de
forskellige evidensbaserede metoder samt konkrete
handlingsanvisninger i forhold til, hvad 'god social
misbrugsbehandling' så egentlig indeholder.

Vi ved fra forskningen, at mere end 50 procent af
de alkoholafhængige har psykiske lidelser. Blandt stof-
misbrugere vurderes helt op til 75 procent at have en
psykisk lidelse. Forskning har vist, at personer med et
misbrug og en psykisk lidelse ikke i samme grad profi-
terer af misbrugsbehandlingen, hvis ikke de samtidigt
modtager behandling for deres psykiske lidelser.

For bedre at kunne hjælpe denne målgruppe og for
at få en mere systematisk misbrugsbehandling har KL
fået udviklet en 'Basisscreener', som kommunerne
kan anvende i forbindelse med de indledende under-
søgelser af misbrugerne.

Screeneren er gjort elektronisk, således at kommu-
nerne har let adgang til den, og en anden fordel ved en
elektronisk version er, at der kan trækkes data direkte.
I den forbindelse har KL afholdt fire kurser for kom-
munale misbrugsbehandlere, psykologer og læger for
dels at præsentere screeneren og dens anvendelse, dels
for at udbrede viden om, hvad vil det sige at arbejde
med dobbeltbelastede.

Det er vigtigt at have for øje, at der er tale om en
basisscreener, der ikke kan bruges til at stille nogen
form for diagnoser. Redskabet er dog rigtig godt til at
sikre, at der spørges ind til nogle centrale psykologiske
problemstillinger, og det giver en god indikation af, om
der er behov for at gå videre med yderligere screening.

De data, som bliver tilgængelige, skal naturligvis
bruges strategisk til at forbedre behandlingen og til-
passes de tilbud, der er, således at de på bedst mulige
måde matcher brugernes behov. KL har derfor igen
rejst problemstillingen med manglende adgang til de
nationale data i NAB og SIB, som kommunerne ind-
beretter til. Der er behov for et større fokus på dette fra
statslig side.

I forhold til dobbeltbelastede misbrugerens adgang
til udredning og behandling har KL igen rejst pro-
blemstillingen over for de relevante myndigheder. Vi
mener, at det er uacceptabelt, at en gruppe meget sva-
ge borgere ikke kan få adgang til psykiatrisk udredning
og behandling. KL deltager gerne i drøftelser af for-
skellige løsningsforslag, men regionerne skal på banen.

En løsningsmodel kunne være en udrednings- og be-
handlingsgaranti, ligesom der er på det børnepsykiatri-
ske område, hvor kommunen kan købe den fornødne
udredning og behandling på regionens regning hos en
tredjepart.

I misbrugsudspillet anbefaler KL også, at der bliver
udarbejdet nationale retningslinjer for hele misbrugs-
området. KL har haft drøftelser med de forskellige
ministerier i den forbindelse og vil forsat presse på,
for at disse retningslinjer bliver udviklet. I den forbin-
delse vil KL arbejde for, at det ikke kun er Social- og
Integrationsministeriet og Ministeriet for Sundhed
og Forebyggelse, der inddrages, men også fx Ministe-
riet for Børn og Undervisning. Dette skyldes de store
problemer, der er med brug og misbrug blandt unge på
ungdomsuddannelserne.

Denne problemstilling er et af de fokusområder,
KL vil arbejde videre med. Der er allerede en række
projekter og initiativer, der skal forsøge at dæmme op
for eller forebygge, at unge mennesker kommer ud i
et misbrug. Det er dog projekter, der er finansieret af
puljemidler, og som derfor ikke er permanente.

KL vil desuden sætte et udredningsarbejde i gang
for at afdække de problemstillinger, der er i forhold til,
hvem der skal gøre hvad på fx erhvervs- og produkti-
onsskolerne, og ikke mindst, hvem der skal finansiere
de forskellige tilbud.

I forbindelse med KL's helt nye politiske udspil 'In-
vestér, før det sker' blev der lagt op til en ny måde at
tænke socialpolitikken på. Der er brug for at komme
meget tidligere ind i borgernes liv, før problemerne får
lov til at vokse sig større. Tanken er, at fx socialpolitik-
ken udføres i familien og i det nære.

KL vil i maj måned komme med en række eksem-
pler på, hvordan en sådan tidlig indsats kan etableres.
Der er tale om handleanvisninger til fx 'familieorien-
teret behandling' og også andre fremskudte indsatser i
form af tilbud dér, hvor borgeren er.

Endelig er KL ved at se på forskellige redskaber, der
kan styrke den kommunale misbrugsbehandling yder-
ligere. Det drejer sig om redskaber, der kan være med
til at gøre de kommunale tilbud mere synlige.

Samlet set er det KL's opfattelse, at gennemførel-
sen af disse initiativer vil resultere i en styrket mis-
brugsindsats. ■

Læs Mere På Kommunernes Landsforenings Hjemmeside: www.kl.dk